

Socialbidrag

1999

SO0203

A. Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Socialtjänst

A.2 Statistikområde

Individ- och familjeomsorg

A.3 Statistikprodukten ingår i Sveriges officiella statistik

Produkten ingår på kommunnivå i Sveriges officiella statistik

A.3 Statistikprodukten ingår inte i Sveriges officiella statistik

A.4 Ansvarig

Myndighet/organisation: Socialstyrelsen
Adress: Statistikenheten, 106 30 STOCKHOLM
Kontaktperson: Barbro Loogna
Telefon: 08 - 55 55 31 95
Telefax:
E-post: barbro.loogna@sos.se

A.5 Producent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån
Adress: BV/HS, Box 24 300, 104 51 STOCKHOLM
Kontaktperson: Inger Forslund
Telefon: 08 – 50 69 40 84
Telefax: 08 – 50 69 46 52
E-post: inger.forslund@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Skyldighet att lämna uppgifter till undersökningen gäller enligt förordning (1981:1370) om skyldighet för socialnämnderna att lämna statistiska uppgifter, senast ändrad i förordning (1995:1074).

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100).

Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i

personuppgiftslagen (1998:204) och datalagen (1973:289) för behandling som påbörjats före personuppgiftslagens ikraftträdande. På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (1995:606) och förordningen (1995:1060) om vissa personregister för officiell statistik.

A.8 Gallringsföreskrifter

Inga

A.9 EU-reglering

Inga EU-krav finns

A.10 Syfte och historik

Statistiken skall ge en samlad bild av omfattningen av ekonomiskt bistånd i form av försörjningsstöd eller annat ekonomiskt bistånd enligt 6b eller 6g § i socialtjänstlagen (SoL) samt utbetald introduktionsersättning för flyktingar enligt lagen (1992:1068). Denna ersättning jämföras i statistiksammanhang med socialbidrag och infördes i statistiken 1994.

A.11 Statistikanvändning

Statistiken används av statliga och kommunala myndigheter för planering, utvärdering och uppföljning av verksamheten. Den ger även underlag för forskning, opinionsbildning och politisk verksamhet.

A.12 Uppläggning och genomförande

Materialet samlas in kommunvis på band, disketter, blanketter eller listor. Huvuddelen förs över nätet från Enator (ca 130 kommuner). Några kommuner lämnar på egna band. Ca 25 kommuner lämnar blanketter som dataregistreras i Örebro, tillsammans med det fåtal listor som också förekommer. Resten av kommunerna lämnar sina uppgifter på disketter från egna system. Materialet granskas och fel listor över enskilda fel sänds till kommunerna för rättning.

En viss typ av makrogranskning sker genom att jämförelser görs med föregående års uppgifter och med kvartalsstatistikens uppgifter. Kommunerna måste i många fall påminnas. Dubblettkontroller av flera olika slag görs och poster som utgör ett hushåll i kommunen slås ihop.

Materialet kompletteras med uppgifter från RTB om de enskilda bidragstagarna. Dessa uppgifter används även till indelning av hushållen i svenska respektive utländska hushåll. Det insamlade materialet delas upp i två typer av poster - hushållsposter och bidragstagarposter.

Från och med 1999 ingår vissa uppgifter om bidragstagarnas arbetslöshet. Dessa erhålls genom samkörning med AMS register.

Tabeller över hushåll och bidragstagare framställs.

A.13 Planerade förändringar i kommande undersökningar

B. Kvalitetsdeklaration

0 Inledning

1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

1.1.1 Objekt och population

Undersökningsobjekt är hushåll som någon gång under året erhållit socialbidrag eller introduktionsersättning. Populationen är samtliga dessa hushåll.

1.1.2 Variabler

På hushållsnivå:

- Kommun
- Antal hemmavarande barn under 16 år
- Antal socialbidragsmånader
- Socialbidragsbelopp
- Antal månader med introduktionsersättning
- Introduktionsersättning
- Hushållstyp

För personer över 15 år:

- Personnummer
- Status i hushållet
- Flykting
- Utländsk medborgare
- Födelseland
- Kön
- Ålder
- Arbetslös utan ersättning någon gång under året
- Inskrivna vid Arbetsförmedlingen hela året

1.1.3 Statistiska mått

Frekvens, summa/aggregat, bidragstagare/1000 invånare i kommunen, bidragsbelopp/hushåll samt bidragsbelopp/invånare

1.1.4 Redovisningsgrupper

Kommun, län, riket och kommungrupper
Hushållstyp och registerledarens ålder

1.1.5 Referenstider

Kalenderåret 1999.

1.2 Fullständighet

I och med uppgiftsskyldigheten förekommer bortfall endast i undantagsfall.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Tillförlitligheten i de insamlade uppgifterna är god. Skillnaden mellan resultaten från den årliga socialbidragsstatistiken och kvartalsstatistiken är ca 7 milj. kr. (0,07%) mer i den årliga. En vanlig orsak är att man felfört vård- och behandlingskostnader som socialbidrag.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Totalundersökning

2.2.2 Ramtäckning

Viss undertäckning förekommer sannolikt av flyktingar.

2.2.3 Mätning

Uppgifterna samlas in via postenkät eller ADB-medium.

2.2.4 Svartsbortfall

Tre kommuner saknas helt: Jokkmokk, Kiruna och Övertorneå.
För Bromölla kommun saknas uppgifter för perioden 21/10-31/12 (ca 1,2 milj kronor). För Mörbylånga kommun saknas uppgifter för perioden 5/12-31/12. Sundsvalls kommun har inte kunnat redovisa introduktionsersättning för de enskilda hushållen. Det totala beloppet uppgick till ca 5,2 milj. kr. Göteborgs stad har inte kunnat särredovisa introduktionsersättningen för de hushåll som erhållit både socialbidrag och introduktionsersättning, Ca 5,7 milj. kr i introduktionsersättning har redovisats som socialbidrag. Vårgårda har ej lämnat personuppgifter för de personer som ej är registerledare.

2.2.5 Bearbetning

När materialet kommer från kommunerna granskas det och extrema värden och eventuella felaktigheter rättas genom kontakt med uppgiftslämnarna antingen via telefon eller post.

En preliminär sammanställning av det material kommunen lämnat och en jämförelse med föregående år skickas till kommunerna, som härigenom får en möjlighet att korrigera de inrapporterade uppgifterna.

När allt material inkommit skickas en fil med personnummer för bidragstagare i åldern 18-64 år till AMS för komplettering med vissa uppgifter om arbetslöshet. Uppgifter om födelseland och medborgarskap hämtas från RTB.

För nettoräkning av hushåll och bidragstagare på läns- och riksnivå framställs speciella filer där uppgifter från de olika posterna sammanställs.

2.2.6 Modellantaganden

För bortfallskommuner skattas uppgifterna på läns- och riksnivå med föregående års värden.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Årlig statistik

3.2 Framställningstid

5 månader

3.3 Punktlighet

Leverans sker enligt avtal med Socialstyrelsen

4 Jämförbarhet och samnvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Vissa justeringar i variabelinnehållet har gjorts under senare år avseende åldersindelningar m. m. 1990 genomfördes en utvidgning av innehållet i statistiken med personnummer för, utöver registerledaren, övriga personer i hushållet, 16 år och äldre. Samma år infördes en ny variabel, flykting. 1994 infördes uppgift om introduktionsersättning till flyktingar.

Lagändringar, bl. a de som gällt asylsökande, flyktingar och andra utlänningar, påverkar socialbidragstagandet och därmed socialbidragsstatistikens jämförbarhet mellan olika år. Före 1 maj 1988 ingick till exempel även ersättningar till asylsökande i socialbidragsstatistiken.

Förändrad praxis och förändrade väntetider för beviljande av uppehålls- och arbetstillstånd för asylsökande och andra utlänningar påverkar också socialbidragstagandet och jämförbarheten över åren i socialbidragsstatistiken. Antalet mottagna flyktingar i kommunerna varierar mycket mellan olika år vilket påverkar jämförbarheten.

Från och med 1998 hämtas uppgift om födelseland och senaste invandringsår från SCB:s register över totalbefolkningen (RTB). Samtidigt korrigeras lämnade uppgifter om medborgarskap med hänsyn till motsvarande uppgifter i RTB. För personer som har markerats som flyktingar, men som visar sig vara svenska medborgare, tas flyktingmarkeringen bort om det svenska medborgarskapet erhållits före statistikåret. Om utbetalningen redovisats som introduktionsersättning görs den om till socialbidrag. Detta gällde ca 50 hushåll 1999. Personer som avlidit eller utvandrat under året återfinns ej i RTB vid årets slut. För dessa har uppgifter hämtats från föregående årsskifte.

Från och med 1999 års statistik infördes nettoräkning av antalet hushåll och bidragstagare på läns- och riksnivå. Detta gör att jämförbarheten med tidigare år försämrats på dessa nivåer.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

4.3 Samnvändbarhet med annan statistik

Uppgifterna om utbetalt socialbidrag och introduktionsersättning ingår även i

den årliga socialbidragsstatistiken. Skillnaden mellan resultaten uppgick 1999 till ca 7 miljoner kronor eller cirka 0.07%.

5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistiken publiceras med titeln Socialbidrag 1999 (Statistik - Socialtjänst 2000:8). Statistiken ingår i Socialstyrelsen statistikrapporter. Publiceringen sker via Internet.

Statistiken är också tillgänglig i Sveriges statistiska databaser.

5.2 Presentation

Statistikprodukten omfattar en textdel med definitioner, kvalitetsdeklaration och en sammanfattande resultatbeskrivning och analys. Resterande innehåll består av tabeller.

5.3 Dokumentation

Undersökningen finns dokumenterad i SCBDOK.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Specialbearbetningar kan utföras på registermaterial. Angående uppdrag och avidentifierat primärmaterial för forskning hänvisas till SCB.

5.5 Upplysningstjänster

Kontaktperson på Socialstyrelsen är Hans Schwarz, tfn 08 - 55 55 35 78